ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНИХ ЗАВДАНЬ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Григорій Дромашко,
викладач
ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського НАУ»

Анотація. У статі подано аналіз основних теоретичних і практичних підходів до використання професійно спрямованих завдань на заняттях іноземної мови. Висвітлюються основні компоненти практичного володіння іноземними мовами. Подається опис завдань для кращої підготовки майбутніх спеціалістів аграрного сектору.

Abstract. The article presents an analyses of the main theoretical and practical approaches to the use professionally focused tasks in foreign language classes. Highlights the main components for practical foreign language proficiency a description of the tasks is provided for better training of future specialists in the agricultural sector.

Зовнішня та внутрішня політика України, спрямована на демократизацію всіх сфер суспільного життя й інтеграцію до європейської та світової спільноти, висуває нові вимоги до освітян у сфері навчання іноземних мов. У зв'язку з цим зростає потреба в міжкультурному спілкуванні та міжнародній співпраці між представниками різних мов і культурних традицій. Це зумовлює необхідність суттєвих змін у підходах до викладання, оновлення змісту й удосконалення методів навчання іноземних мов у фахових коледжах.

На сучасному етапі значення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» значно зростає у зв'язку з тим, що іншомовне спілкування стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця. Професійно орієнтоване навчання іноземної мови нині визнається пріоритетним напрямом реформування освіти. Знання іноземної мови є необхідною передумовою для входження освіти України до єдиного європейського та світового освітнього і наукового простору; мобільність громадян (студентів, фахівців тощо) на міжнародному інтелектуальному ринку та побудова Європейського простору вищої освіти можливі лише за умови вільного володіння міжнародною мовою спілкування, якою стала англійська. Одним з найважливіших завдань курсу іноземної мови є підготовка майбутніх спеціалістів аграрного сектору, засвоєння ними конкретних знань і навичок. Критерієм якості підготовки здобувачів освіти є професійна компетентність. Вільне володіння термінологією для майбутніх фахівців є запорукою успішної професійної діяльності.

Завдання: вдосконалювати знання та навички, набуті на заняттях англійської мови (за професійним спрямуванням), розвивати навички всіх видів мовлення, діяльності, розширювати світогляд здобувачів освіти, розвивати мовну здогадку та логічне мислення, здібності до цілеспрямованої та самостійної роботи, формувати та розвивати навички співпраці (робота в групі, взаємодопомога), виховувати позитивне ставлення та інтерес до професії агронома під час вивчення англійської мови.

В навчальному процесі я дотримуюсь вимог державного стандарту до освіченості випускників старшої школи, і головною метою кожного

заняття є формування комунікативної компетентності здобувачів освіти. Враховую особливості освітньо-виховного процесу в аграрних фахових коледжах, звертаю особливу увагу на профільне спрямування викладання іноземної мови та на формування професійної лексики на заняттях іноземної мови.

Найбільше приділяю уваги та планую заняття з використанням професійної лексики під час вивчення тем «Освіта в Україні й за кордоном», «Робота і професії», «Креслення» відповідно до навчальної програми для учнів середніх загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту). За розробленою робочою програмою вивчення професійної лексики в мене заплановано під час опрацювання тем «Освіта в Україні і за кордоном», «Робота і професії», «Влаштування на роботу». На вивчення професійної лексики виділяється однакова кількість годин, але зміст матеріалу різний, залежно від майбутньої професії здобувачів освіти. Намагаюсь під час вивчення чи засвоєння інших тем теж повторювати, згадувати деякі елементи з професійної лексики, пов'язуючи її в діалогах, рольових іграх. Практикую повторення та використання професійної лексики під час проведення бінарних занять. У кінці курсу здобувачі освіти мають зошит-путівник з професії, який, можливо, знадобитися їм у подальшому навчанні і роботі (заповнення анкетних даних при влаштуванні на роботу, написання листа про працевлаштування та інше). Згідно з Концепцією навчання іноземних мов сучасний стан міжнародних зв'язків України, її вихід у Європейський та світовий простори, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії вимагають радикальних змін у галузі навчання іноземних мов, статус яких постійно зростає.

Поява спільних підприємств, програм обміну фахівцями, міграційні процеси, зв'язки з іноземними підприємствами можуть поставити на порядок денний майбутнього фахівця уміння спілкуватися на професійну тематику, володіти професійною термінологією, врешті-решт заповнювати документи (наприклад, анкети роботодавця іноземної фірми).

Зрозуміло, що працюючи в такому закладі освіти, як фаховий коледж, неможливо обійтись без використання на заняттях іноземної мови професійної лексики. Мною розроблено низку завдань, які містять:

- словник професійної лексики;
- лексичні одиниці в граматичних структурах;
- тексти з професійною лексикою для таких професій, як землевпорядник, картограф, геолог-грунтознавець; топограф-геодезист, оцінювач-експерт, фахівець із проєктування та планування територій.

У завданнях є зразки стандартних і нестандартних діалогів та різнорівневі завдання до тематичного заліку.

Під час опрацювання теми «Освіта в Україні й за кордоном» здобувачам освіти дається необхідна лексика, за допомогою якої вони можуть розповісти про свій заклад освіти, висловити свої думки щодо важливості обраної професії, визначитися, що потрібно для того, щоб бути кваліфікованим фахівцем, на які предмети звернути увагу, більше приділяти часу на їх вивчення.

До нас приходять учні з різних шкіл, більшість з них має невисокий рівень навчальних досягнень, малий лексичний запас, недостатнє володіння навичками письма, говоріння, читання. Роботу в групах починаю з визначення рівня навчальних досягнень кожного здобувача освіти за допомогою діагностичних контрольних робіт, а потім, під час підготовки занять, враховую ступінь практичного володіння здобувачів освіти іноземною мовою через систему зростаючих за складністю завдань для удосконалення умінь та навичок здобувачів освіти.

Для ефективнішого засвоєння професійної лексики використовую таблиці, схеми, які дають можливість студентам докладніше розповісти про свою професію, назвати інструменти, якими вони користуються в своїй практичній діяльності, і операції, для яких вони призначені. За допомогою цих таблиць здобувачі освіти зі слабким рівнем підготовки можуть складати граматично правильно оформлені речення.

Сьогодні, в умовах розширення інтеграційних процесів, відповідно до змісту мовного компонента Державного стандарту базової і повної середньої освіти мета вивчення іноземної мови полягає в забезпеченні практичного вміння здобувачів освіти спілкуватися за допомогою іноземної мови, орієнтуватися в потоці різноманітної інформації іноземною мовою, розширенні та активізації словникового запасу здобувачів освіти в царині їх майбутньої професії. Практичне володіння іноземними мовами включає три основні компоненти:

1. Знання певної кількості мовного матеріалу, граматичний та лексичний матеріал при цьому обмежується тематикою, визначеною програмою для усного мовлення і читання.

2. Навички оперування мовним матеріалом та вміння здійснювати мовну діяльність у на-

вчальних чи умовних ситуаціях.

3. Комунікативні уміння.

Процес вивчення іноземних мов спрямований не на засвоєння знань, що є характерним для вивчення деяких інших дисциплін, а на формування з їх допомогою навичок і вмінь спілкування.

Знання здобувачів освіти програмного матеріалу з дисциплін професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки, робота здобувачів освіти з професійною лексикою на заняттях української мови, спецтехнології, виробничого навчання є базовими під час вивчення тем «Робота і професії», «Влаштування на роботу».

Вивчення іноземної мови відбувається краще, якщо воно входить у сферу інтересів здобувачів освіти, зумовлюється потребами їх навчальної і трудової діяльності, повсякденним життям. Важливим мотиваційним елементом в оволодінні професійною лексикою є використання побутових приладів, різноманітної побутової техніки, інструкції до яких часто даються англійською чи іншою іноземною мовою. Це спонукає здобувачів освіти до оволодіння професійною, технічною і науковою термінологією. Тому я ставлю собі завдання навчити здобувачів освіти працювати з невеликими інформаційними статтями з газет чи журналів. Для цього здобувачам освіти пропонується такий вид роботи, як читання і переклад технічного тексту з метою здобуття корисної інформації. Після тексту додаються завдання, такі як:

- знайти еквіваленти українських слів чи виразів;
- знайти ключові слова чи речення;
- виписати професійні слова.

Здобувачам освіти пропонується переклад технічних текстів, серед яких текст-інструкція з техніки безпеки під час роботи з електроприладами, утримання свого робочого місця, користування інструментами.

Професійне становлення будь-якого фахівця сьогодні неможливе без постійного оновлення і поповнення знань, що найчастіше відбувається через ознайомлення зі спеціальною літературою, зарубіжними виданнями. В умовах фахових коледжів, де здобувачі освіти поряд із вивченням загальноосвітніх дисциплін набувають професійних умінь і навичок, важливо формувати розуміння того, що висококваліфікований фахівець – це особистість, яка постійно оновлює та поглиблює свої знання.

АНГЛІЙСЬКА ОНЛАЙН

Для вивчення англійської мови онлайн існує безліч ресурсів, які можна розділити за форматом навчання та цілями: від ігрових мобільних додатків до академічних курсів та платформ для спілкування з носіями.

Популярні мобільні додатки та платформи

Ці ресурси найкраще підходять для щоденної практики та вивчення лексики в ігровій формі:

Duolingo: Найпопулярніший сервіс для вивчення мови з нуля. Пропонує короткі ігрові уроки (5–10 хв на день), що охоплюють письмо, читання та аудіювання.

Memrise: Використовує систему інтервальних повторень та відео з носіями мови для ефективного запам'ятовування нових слів і фраз.

Busuu: Пропонує структуровані курси, де ваші письмові та усні вправи можуть перевіряти носії мови.

Lingualeo: Інтерактивний сервіс з величезною бібліотекою відео, аудіо та текстів, що підходить як дорослим, так і дітям.

Академічні та комплексні ресурси

Якщо вам потрібен системний підхід, граматика та підготовка до іспитів:

British Council – LearnEnglish: Високоякісні матеріали від Британської Ради, включаючи відео, подкасти, вправи на граматику та спеціальні розділи для дітей і підлітків.

BBC Learning English: Безкоштовні мультимедійні курси, адаптовані до реальних життєвих ситуацій (наприклад, популярні серії "6 Minute English").

Cambridge English: Ресурс Кембриджського університету з великою кількістю активностей для розвитку граматики та підготовки до міжнародних тестів.